

skitser og fotografier, der er omhyggeligt udvalgte. Bibliografien refererer kun de almindeligste hovedværker, mens fodnoter i teksten henviser til specialafhandlinger og tidsskriftartikler.

Viggo Hansen.

Monografia Geografica a Republicii Populare Romine. I: Geografia Fizica. 1960. Tekstbind (742 s.) + Atlasbind (XXVII bilagskort). **II. Geografia Economica pe Ramuri.** 1960. Tekstbind (509 s.) + Atlasbind (XXVI bilagskort).

Dette stort anlagte og smukke værk er kommet i stand ved et samarbejde mellem Academia Republicii Populare Romine og det sovjetrusiske institut: Academia de Stiintea.

Værket afviger fra de nationale atlasværker, der i de seneste år har set dagens lys rundt om i verden, ved at lægge hovedvægten på den tekstmæssige behandling, uden at dog den kartografiske udtryksform negligeres. Bind I, atlasbindet, rummer 27 flerfarvede kortbilag i målestokken 1:1,5 mill. (40×50 cm), næsten alle illustrerende et eller andet fysisk forholds udbredelse i landet som helhed. Tekstbindet selv er desuden rigt på specialkort, diagrammer, klimakurver, tabeller etc., der på en udmærket måde understøtter teksten, så meget mere som denne kun er affattet på rumænsk. Geografer med noget kendskab til latin eller til italiensk vil dog næppe have større vanskeligheder med det væsentligste i kortunderskrifterne. Den første trediedel af værket omfatter geologien og geomorfologien, den næste trediedel klimaet og hydrografien. De følgende 160 s. behandler jordbundsforholdene og biogeografien, mens ca. 100 s. er helliget landets fysiografiske provinser. Endelig er der en bibliografi på 649 numre, der også medtager andre end rumænske forfattere. – Bind II behandler den økonomiske geografi med særlig hensyntagen til industrien, men andre produktive erhverv er dog også fyldestgørende behandlet. Både trykket og streglicheerne fremtræder på en nydelig måde, og den tekniske udførelse af skitser og blokdiagrammer er upåklagelig. Derimod lader kvaliteten af den billedmæssige reproduktion noget tilbage at ønske. Bogen er dog afgjort en nyvinding for geografien, og for den, der vil sætte noget ind på det sproglige, kan der utvivlsomt hentes megen ny viden om Rumænien.

Viggo Hansen.

Horace Robert Byers: General Meteorology. 3. ed. McGraw-Hill Book Comp., New York, Toronto, London 1959, 540 sider, 16×24 cm. 74 sh.

Forfatteren til denne meteorologi er professor i Chicago og elev af svenskeren Carl-Gustav Rossby – grundlæggeren af den berømte Chicagoskole, hvorfra store dele af det moderne syn på den atmosfæriske cirkulation er udgået. Bogen bærer præg heraf, men er iøvrigt disponeret rent traditionelt med gennemgang af stråling, temperatur og fugtighed, luftcirkulation og luftmasser sluttende med kapitler om torden, tåge og turbulens.

Mange nye forhold er behandlet i denne tredje udgave, og et par eksempler skal nævnes her. Der er medtaget de nyeste målinger og beregninger over strålingsbalance og varmebalance; disse afviger på ret væsentlige punkter fra de hidtil anvendte opgivelser hos Simpson og Baur & Philipps fra målinger i 20'erne. Ligeledes refereres der til D. Fultz's eksperimenter

med laboratoriemodeller, hvor det viste sig muligt at skabe et cirkulationssystem, der meget nøje svarer til strømninger i atmosfæren f. eks. med mæandrerende jetstrømme og dertil hørende lavtryksrender og højtryksrygge. Et specielt kapitel er helliget meteorologien i den tropiske zone for at pointere den udprægede forskel mellem den monotone inaktivitet over troperne og den livlige cyklonale og anticyklonale virksomhed i atmosfæren over mellembredderne. Man har indtrykket af at stå overfor en godt gennemarbejdet lærebog, og beskrivelserne af de enkelte meteorologiske fænomener er pædagogisk vel tilrettelagt.

Kr. M. Jensen.

C. L. Godske, T. Bergeron, J. Bjerknes and R. C. Bundgaard: *Dynamic Meteorology and Weather Forecasting*. Published by American Met. Soc., Boston, and Carnegie Institution of Washington, 1957. 800 sider. 22 × 29 cm.

Denne store håndbog, der er tilegnet meteorologiens nestor i Norden, Vilhelm Bjerknes, er fremkommet ved et samarbejde mellem de førende teoretiske meteorologer fra den såkaldte Bergenskole.

Værket er opdelt i fem kapitler: I. Thermodynamics and Statics of the Atmosphere, II. Kinematics of the Atmosphere, III. Hydrodynamics of the Atmosphere, IV. Climatological and Synoptic Models samt V. Weather Forecasting.

Det er især i kapitel IV, at geografen finder sit stof, og man har her en systematisk gennemgang af de enkelte klimatologiske elementers globale fordeling. Et stort afsnit er helliget analysen af luftmasserne og frontteoriene, der gjorde Bergenskolen til en af de førende inden for meteorologisk forskning; især behandles cyklonale og anticyklonale strømninger meget indgående. Yderligere gennemgås lokalklimatiske forhold betinget af f. eks. bjerge, af specielle termiske tilstande i atmosfæren m. m. I det sidste kapitel er hele indsamlingen af materialet til såvel vejrkortet for jordoverfladen som højdevejrkortet belyst, og samtidig indføres man i teknikken med hensyn til identifikation af de forskellige luftmasser.

Hele bogen er bygget op efter et decimalsystem, hvor hvert emne bliver behandlet i selvstændige små artikler, således at man først får en kort oversigt over emnet og i de følgende afsnit en nøje gennemgang af emnets detaljer. På grund af denne klare disposition får bogen en ganske særlig betydning som opslagsværk, og selv om emnerne behandles ud fra udpræget matematiske synspunkter, er der meget brugbart stof at hente for de geografer, der er interesseret i klimatologi.

Kr. M. Jensen.

Franz Baur: *Die Sommerniederschläge Mitteleuropas in den letzten 1½ Jahrhunderten und ihre Beziehungen zum Sonnenfleckenzyklus*. Akademische Verlagsgesellschaft, Leipzig 1959. 80 sider. 16,5 × 23 cm. 9 DM.

Forfatteren har sat sig to opgaver i dette skrift; dels at forelægge et omfattende materiale over sommernedbørens afvigelser fra middelværdierne for forskellige dele af Mellemeuropa, og dels at sætte + og ÷ afvigelserne i relation til solpletforekomsterne.

Den sidste del er absolut mest interessant, idet man helt får aflivet tanken om vejræssige rytmer parallelt med solpletternes 11-årige cyklus.